

RAPORT z realizacji Projektu pn. "Mała Akademia Siekierska"

Projekt pn.: "Mała Akademia Siekierska" prowadzony był od lutego do grudnia 2014 r., a jego głównym celem było rozbudzenie zainteresowań naukowych i promocja nauki wśród dzieci, głównie mieszkańców Siekierki i okolic. Podczas pierwszej edycji tego programu zrealizowano cykl wykładów, warsztatów i ćwiczeń z zakresu nauk humanistycznych i przyrodniczych.

W ramach projektu zorganizowano 36 godzin zajęć (12 spotkań) z zakresu:

1. Archeologii
2. Historii lokalnej
3. Historii sztuki
4. Fizyki
5. Chemii
6. Przyrody
7. Etnografii

UCZESTNICZY

Uczestnikami zadania były dzieci w wieku 5 – 8 lat w większości z siekierskich przedszkoli i szkół podstawowych, ale na spotkaniach pojawiły się także dzieci z Pragi Południe i Wawra. W zajęciach brało udział 20 dziewczynek i 20 chłopców, z czego większą grupę stanowiły dzieci starsze w wieku 7-8 lat.

SZCZEGÓŁOWY OPIS ZAJĘĆ

I zajęcia - 10 maja – zajęcia z archeologii
pt.: "Historia pod ziemią ukryta, czyli jak archeologia pozwala nam poznać przeszłość".

Podczas zajęć dzieci zapoznaly się z zawodem archeologa i przedmiotem tej nauki, a wszystko to wsparte zdjęciami z wykopalisk, w których brała udział Prowadząca zajęcia i bezpośrednim obejrzeniem narzędzi jakimi posługuje się archeolog. Zajęcia

miały formę pogadanki z krótkim wykładem, tak więc dzieci miały czas na zadawanie pytań, z czego chętnie korzystały.

II zajęcia - 17 maja - zajęcia z archeologii
pt.: "Historia pod ziemią ukryta, czyli jak archeologia pozwala nam poznać przeszłość. Część II Tajemnice ziemi".

Celem zajęć było zapoznanie dzieci z metodyką prac archeologicznych, podstawami datowania oraz przekazanie wiedzy, którą

można wydobyć z obserwacji terenu i koloru ziemi. Po wysłuchaniu krótkiego wykładu o zajęciach archeologa na wykopaliskach oraz o datowaniu stratygraficznym (warstwa wyżej jest młodsza od warstwy niżej, bez wprowadzania terminu) uczestnicy zajęć wraz z opiekunami udali się na spacer po Siekierkach. Podczas spaceru wspólnie obserwowali i analizowali, gdzie ludziom najłatwiej się żyje, czego potrzebują do życia, co jest na Siekierkach i co mogło skłonić ludzi, żeby tu się osiedlili. Zwracali także uwagę na różne kolory i rodzaje ziemi i zbierali je do woreczków. Po powrocie do DK Dorożkarnia odbyły się zajęcia plastyczne – dzieci tworzyły dowolne kompozycje płaskie za pomocą zebranej ziemi – „obrazy z piasku”.

III. zajęcia - 24 maja – zajęcia z historii (lokalnej) pt.: "Poznaj swoje korzenie – historia Siekierek".

Celem zajęć było zapoznanie dzieci z historią ich miejsca zamieszkania oraz rozwijanie zainteresowania lokalną przeszłością. Na początku spotkania dzieci wysłuchały bajkę "O malutkiej Pesteczce", która po wypadnięciu z owocu (jabłka) przeżywa różne przygody, aż w końcu udaje jej się zapaść korzenie, wyrasta z niej drzewo i jest szczęśliwa. W oparciu o tę bajkę dzieci rozmawiały o tym, czym są dla człowieka jego korzenie i dlaczego są ważne. Następnie Prowadząca wprowadziła dzieci w historię Siekierek, która jest nieodłącznie związana z ludźmi, którzy tu żyli. Rozmowa ta miała dzieciom uświadomić, iż im dłużej o czymś pamiętamy, przekazujemy te historie innym, tym dłużej ona istnieje, nawet jeśli jej nie widzimy.

IV. zajęcia - 7 czerwca - zajęcia z historii (lokalnej) pt.: "Korzenie Siekierek – prawdziwe historie"

To był dalszy ciąg zajęć poświęconych historii Siekierek, podczas których dzieci

oglądały krótki filmik animowany stworzony na potrzeby projektu "Korzenie Siekierek", odgadywały obiekty ze zdjęć starych Siekierek i próbowały je umiejscowić we współczesnej mapie tego osiedla oraz pracowały w grupach nad mapą starych Siekierek i rysowały wybrane miejsce z dawnych Siekierek. Jako przypomnienie i podsumowanie zajęć oglądały krótki pokaz slajdów z poprzednich spotkań z przypomnieniem o czym były oraz otrzymały przedwojenne mapy Siekierek, aby razem z rodzicami wskazać na niej swoje miejsce zamieszkania.

V. zajęcia - 14 czerwca – zajęcia z historii sztuki pt.: "Andy Warhol, pop art i dzieła seryjne".

Celem opisywanych zajęć było zapoznanie dzieci z twórczością Andy'ego Warhola, wyjaśnienie czym jest pop art oraz technika serigrafii, a także zaprojektowanie i stworzenie własnego szablonu zainspirowanego dziełami artysty i pop artem. Oczywiście wyjaśniając, podając dzieciom informacje tematyczne używano słownictwa adekwatnego do możliwości poznawczych dzieci. Po krótkim wykładzie wzbogaconym prezentacją multimedialną zawierającą dzieła Andy'ego Warhola dzieci zaprojektowały szablon i stworzyły własne odbitki prac pt.: „Lubię jeść...”.

VI. zajęcia - 28 czerwca - zajęcia z historii sztuki pt.: "Kazimierz Malewicz - kwadrat, koło i prostokąt".

Celem zajęć było przedstawienie dzieciom twórczości Kazimierza Malewicza, twórcy suprematyzmu, wyjaśnienie czym charakteryzuje się ten kierunek sztuki i stworzenie własnej pracy zainspirowanej dziełami artysty. Podobnie jak poprzednie zajęcia także i te były podzielone na dwie części: teoretyczną, podczas której dzieci zapoznawały się z malarzem i jego dziełami (za pomocą rzutnika wyświetlane były jego obrazy)

i praktyczną, kiedy to tworzyły własne dzieła sztuki posługując się wspomnianymi w tytule zajęć figurami geometrycznymi. To była wspólny czas zabawy, zdobywania, a na koniec zajęć utrwalania informacji oraz możliwości dopytania o przedstawiany kierunek sztuki.

VII. zajęcia - 20 września – zajęcia z fizyki pt.: „Co to jest światło i skąd się bierze?”

Podczas tych zajęć dzieci szukały odpowiedzi na następujące pytania:

- Co to jest światło i skąd się bierze?
- Jak badać światło?
- Co to jest i jak się posługiwać spektroskopem?
- Skąd się biorą barwy w świetle nas otaczającym?

Do uzyskania odpowiedzi na ww. pytania prowadzący wykorzystywał prezentację multimedialną, ale także, a może przede wszystkim doświadczenia fizyczne. Ogromną frajdą dla dzieci było budowanie własnego spektroskopu i badanie barw różnych przedmiotów. Tutaj także pojawiło się mnóstwo pytań i wątpliwości, które starał się rozwiewać Prowadzący zajęcia.

VIII. zajęcia - 4 października – zajęcia z fizyki pt.: „Co to są magnesy i jak działają?”

Podobny, jak poprzednio, schemat zajęć miały także te z fizyki, które najogólniej dotyczyły magnesów, a dzieci szukały odpowiedzi na następujące pytania:

- Co to są magnesy?
- Jaka mają siłę? Ile biegunów posiadają?
- Co to jest kompas i jak go używać?

Dzieci zdobyły podstawowe informacje o magnesach, a ponadto mogły doświadczać sprawdzając ich siłę, z czym się przyciągają, a z czym nie, czy stół może być przeszkodą w przyciąganiu magnesów i zbudowały wyrzutnię magnesów i elektromagnes. Przekaz wiedzy był oparty na pogadance Prowadzącego z dziećmi i za-

dawaniu przez nich czasem bardzo dociekliwych pytań.

IX. zajęcia - 18 października – zajęcia z chemii pt.: „Jak działają płyny do mycia naczyń? Jak powstają bańki? Czy można zapalić powietrze? Jak zgasić ogień? Co to są i jak działają gejzery?”

Były to bardzo wybuchowe i efektowne zajęcia, podczas których mali studenci starali się, wraz z Prowadzącym, znaleźć odpowiedź na powyższe pytania, a także eksperymentowali ile baniek zmieści się w sali, jak zrobić bańki w bańce, jak zapalić bańkę i jak zbudować gejzer.

X zajęcia. - 8 listopada – zajęcia z przyrody pt.: „Skarby jesieni”

Celem pierwszych zajęć z przyrody było zapoznanie dzieci z podstawowymi gatunkami drzew i nasion oraz ze sposobami w jaki rozsiewają się rośliny. Na początku spotkania dzieci dowiadywały się (i same także próbowały opowiadać) do czego służą liście, jaki mają kolor, dlaczego zmieniają barwę i czemu spadają na ziemię. Uczestnicy oglądali liście przyniesione przez Prowadzącą, które miały różne kształty i kolory i przy pomocy klucza próbowali oznaczyć ich gatunek. Następnie rozmawiano o owocach i nasionach wybranych drzew i krzewów (cis, dąb, klon, kasztanowiec, grab, lipa i sosna) i znów teoria połączona była z praktycznym dotykiem i poznawaniem. Kolejnym podejmowanym tematem był sposób rozsiewania przez zwierzęta nasion, aby lepiej zapamiętać przekazywane treści Prowadząca zaproponowała dzieciom zabawę w rzucanie rzepami w „psa”, którego zadaniem było pozbycie się ww. nasion. Zakończeniem i jednocześnie utrwaleniem przekazywanych treści była gra planszowa, specjalnie przygotowana przez prowadzącą pt.: „Od nasionka do siewki”.

XI. zajęcia - 22 listopada – zajęcia z przyrody pt. „Świat zwierząt i roślin w mieście”

Podczas ostatnich w tym cyklu zajęć z przyrody dzieci poznawały świat zwierząt i roślin występujących w mieście, szczególnie w parkach, nad rzekami, czy też w ciemnych zakamarkach miejskich. Za pomocą prezentacji zdjęciowych i dźwiękowych poznawały najczęściej spotykane w mieście ptaki. Dzięki specjalnie przygotowanej grze "memory" łączyły tropy zwierząt z ich postaciami, a także brali udział w grze ruchowej naśladującej nietoperze.

XII. zajęcia - 6 grudnia – zajęcia z etnografii pt.: Zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce i na świecie

Celem zajęć było przedstawienie dzieciom zwyczajów adwentowych i bożonarodzeniowych w Polsce i na świecie połączonych z wykonywaniem tradycyjnych ozdób świątecznych. Za pomocą prezentacji zdjęciowej i autorskiej relacji Prowadzącej zajęcia dzieci zostały wprowadzone w tradycję robienia szopek krakowskich. Następnie prezentacja multimedialna i opowieść o tradycjach bożonarodzeniowych z Polski i Europy przybliżyła świąteczne zwyczaje. Drugą częścią zajęć były warsztaty tworzenia tradycyjnych ozdób z opłatka, bibuły i kartonu. Na zakończenie spotkania dzieci zostały obdarowane słodkimi mikołajami z racji tego, iż właśnie tego dnia obchodzono święto Mikołaja, świętego biskupa z Nitry.

PODSUMOWANIE I OCENA PROJEKTU

Uczestnicy zajęć, zwłaszcza ci młodszy (5,6 lat) bardzo żywo i aktywnie brali udział w proponowanych działaniach i wykazywali się bardzo dużą wiedzą, a także chęcią zdobywania nowych informacji. W krótkiej ankiecie nt. zajęć potwierdzili, że podobała im się tematyka spotkań, a prowadzącym wystawiliby same 5 i 6. Także rodzice bardzo pochlebnie wyrażali się o przeprowadzonych zajęciach, jak i o sposobie prowadzenia.

Wydaje się więc, że udało się zachęcić dzieci do poszukiwań naukowych, co miało później swoje odbicie w przekazie przez uczestników zajęć zdobytej wiedzy starszemu, lub młodszemu rodzeństwu oraz rodzicom i dziadkom. Bardzo pozytywną oceną przeprowadzonego zadania były oceny rodziców, którzy dziękując za pierwszy cykl zajęć, już z niecierpliwością czekają na kolejne wykłady i warsztaty w ramach Małej Akademii Siekierskiej.

